

1293

MIDDERNACHT

SUMATRA, ZUIDOOST-AZIË

Eindelijk hield het gillen op.

Twaalf vuren brandden fel in de middernachtelijke lagune.

'*Dio li perdoni...*' fluisterde Marco's vader naast hem, maar Marco wist dat God hun deze zonde niet zou vergeven.

Een handjevol mannen wachtte naast de twee op het strand getrokken sloepen, de enige getuigen van de brandstapels waarop in de donkere baai lijken werden verbrand. Toen de maan was opgekomen, waren de twaalf machtige houten schepen allemaal in brand gestoken, met de bemanning nog aan boord, zowel de doden als de paar vervloekten die nog in leven waren. De scheepsmasten wezen beschuldigend naar de hemel. Gloeiende as regende neer op het strand en de paar getuigen. Het rook naar verbrand vlees.

'Twaalf schepen,' mompelde Marco's oom Matteo. Hij omklemde het zilveren kruisje in zijn vuist. 'Hetzelfde aantal als dat van de apostelen van de Here Jezus.'

Eindelijk was het gegil weggestorven van degenen die martelende pijnen hadden geleden. Alleen het knapperen en brullen van het vuur was op het strand nog te horen. Marco bleef met weerzin kijken. Anderen, die niet zo moedig waren, zaten geknield op het strand, met hun rug naar het water en met lijkleke gezichten.

Allemaal waren ze poedelnaakt. Ze hadden elkaar onderzocht op de tekenen. Zelfs de prinses van de Grote Khan, die voor de zedigheid achter een stuk zeildoek stond, droeg alleen haar met juwelen bezette hoofd-

sieraad. Marco zag haar frêle gestalte door het zeildoek heen, in silhouet, omdat ze door de vuren aan de andere kant van het doek werd beschreven. Haar dienstmaagden, ook allemaal naakt, hadden hun meesters onderzocht. Ze heette Cocacin, de Blauwe Prinses. Ze was een meisje van zeventien, dezelfde leeftijd die Marco had gehad toen hij uit Venetië was vertrokken. De Grote Khan had de Polo's opgedragen haar veilig af te leveren bij haar toekomstige gemaal, de Khan van Perzië, de kleinzoon van de broer van de Koebilai Khan.

Dat leek zich in een ander leven te hebben afgespeeld.

Was het echt nog maar vier maanden geleden dat de bemanning ziek was geworden, dat ze builen hadden gekregen in hun liezen en oksels? De ziekte verspreidde zich als een olievlek, en daardoor waren er op de schepen geen mannen meer die nog tot werken in staat waren, waardoor ze waren gestrand op dit eiland vol kannibalen en merkwaardige dieren.

In het donkere oerwoud klonken trommels. Maar de wilden wisten wel beter dan het kamp te benaderen, net zoals een wolf zieke schapen uit de weg gaat omdat hij ruikt dat ze naar verrotting stinken. Het enige teken dat de inboorlingen in de buurt waren geweest, waren de scheldes die aan een koord door de oogkassen geregen aan de lianen en takken hingen, om de indringers te waarschuwen dat ze niet verder mochten om voedsel te verzamelen.

De ziekte had de inboorlingen uit hun buurt gehouden.

Maar aan die situatie was een einde gekomen.

Door het onbarmhartige vuur was de ziekte eindelijk verslagen, maar er was maar een handjevol overlevenden, degenen die geen rode plekken vertoonden.

Een week geleden waren de zieken die nog leefden 's nachts in ketenen naar de schepen gebracht en daar achtergelaten, voorzien van water en voedsel. De anderen bleven aan land, en letten goed op tekenen dat er toch nog iemand van hen besmet was geraakt. Ondertussen riepen degenen die naar de schepen waren verbannen over het water naar hen, ze smeekten, jammerden, baden, vloekten en gilden. Maar het ergst was het waanzinnige lachen geweest.

Het zou beter zijn geweest hen snel te kelen met een scherp mes, maar ze waren allemaal bang het bloed van de zieken op zich te krijgen. Dus waren ze naar de schepen gebracht, waar ze werden opgesloten bij de doden.

Toen de zon deze avond onderging, was er een vreemde gloed verschenen rond de kiel van twee van de schepen, die zich snel had verspreid over het gladde, donkere water. Die gloed hadden ze eerder gezien, in de plassen en kanalen onder de stenen torens van de vervloekte stad die ze waren ontvlucht.

De ziekte wilde ontsnappen aan de houten gevangenis.

Ze hadden geen andere keus gehad.

Alle schepen, stuk voor stuk, afgezien van het ene waarmee ze hier wilden vertrekken, waren in de hens gestoken.

Marco's oom Matteo liep tussen de overgebleven mannen door. Hij gebaarde dat ze hun naaktheid weer mochten bedekken, maar eenvoudige stof en geweven wol konden hun diepere schaamte niet verhullen.

'Wat wij hebben gedaan...' zei Marco.

'Daar kunnen we het beter niet over hebben,' zei zijn vader. Hij reikte Marco een mantel aan. 'Als je ook maar over de pest fluistert, zullen we in geen enkel land worden toegelaten. Maar nu hebben we de laatste sporen van de ziekte verbrand door een louterend vuur, weg van ons schip, weg van het water. We hoeven alleen nog maar naar huis te gaan.'

Terwijl Marco de mantel om zich heen sloeg, viel het oog van zijn vader op wat hij eerder met een stok in het zand had getekend. Zijn vader kneep zijn lippen op elkaar en veegde het gauw uit met zijn schoenzool. Vervolgens keek hij zijn zoon met smekende blik aan. 'Nooit, Marco, nooit...'

Maar de herinnering kon niet zo gauw worden gewist. Hij had de Grote Khan gediend, als geleerde, als ambassadeur en zelfs als cartograaf, toen hij een kaart maakte van alle koninkrijken die de Khan had oververd.

Zijn vader sprak nogmaals. 'Niemand mag ooit te weten komen wat we hebben gevonden... Het is vervloekt.'

Marco knikte en gaf geen commentaar op wat hij had getekend. Hij fluisterde alleen: '*Città dei Morti*.'

Het gezicht van zijn vader, dat al bleek zag, werd nog bleker. Maar Marco wist dat het niet alleen de pest was die zijn vader vreesde.

'Zweer het, Marco,' zei zijn vader.

Marco keek in het gerimpelde gezicht van zijn vader. Deze afgelopen vier maanden was hij net zo sterk verouderd als tijdens de tientallen jaren die hij met de Khan in Shangdu had doorgebracht.

'Zweer op de ziel van je moeder dat je nooit zult spreken over wat we hebben gevonden of gedaan.'

Marco aarzelde.

Een zware hand kwam op zijn schouder neer en kneep bijna tot in het bot. 'Zweer het, mijn zoon. Voor jezelf.'

Hij herkende de angst in de ogen waarin het vuur werd weerspiegeld... en de smekende toon. Marco kon niet weigeren.

'Ik zal er niets over zeggen,' beloofde hij uiteindelijk. 'Tot op mijn sterfbed en daarna. Dat zweer ik, vader.'

Marco's oom voegde zich bij hen en hoorde de eed die zijn neef af-

legde. ‘We hadden daar nooit mogen komen, Niccolò,’ zei hij bestraffend tegen zijn broer, maar deze beschuldigende woorden waren eigenlijk voor Marco bestemd.

Er viel een stilte, beladen met geheimen. Zijn oom had gelijk.

Marco haalde zich de rivierdelta voor de geest waar ze vier maanden geleden waren geweest. De zwarte stroom was uitgemond in de zee, tussen zwaar gebladerte en lianen. Ze hadden alleen maar vers water willen inslaan terwijl er herstelwerkzaamheden aan twee van de schepen werden uitgevoerd. Verder hadden ze niet moeten gaan, maar Marco had verhalen gehoord over een grote stad achter de lage bergen. En omdat er tien dagen waren uitgetrokken voor de reparaties, was hij met twintig mannen van de Khan naar de bergen getrokken om te zien wat er achter lag. Vanaf een bergkam had Marco een stenen toren in het woud gezien, een hoge toren die fonkelde in het vroege ochtendlicht. Nieuwsgierig als hij was, voelde hij zich er onweerstaanbaar toe aangetrokken.

Toch had de stilte die in het woud heerste hem moeten waarschuwen. Er klonken geen trommels, zoals nu. Geen tjilpen van vogels, geen krijzen van apen. De dodenstad had gewoon op hen gewacht.

Het was een afschuwelijke vergissing geweest om daarnaartoe te gaan. En het had hun meer gekost dan alleen maar bloed.

De drie mannen keken naar de schepen die tot de waterlijn waren opgebrand. Een van de masten viel om als een omgehakte boom. Twintig jaar geleden waren vader, zoon en oom vertrokken van Italiaanse bodem, in opdracht van paus Gregorius x om naar het land der Mongolen te gaan, helemaal naar de paleizen en tuinen van de Khan in Shangdu, en daar waren ze veel te lang gebleven, als opgehokte patrijzen. De drie Polo’s waren geketend – niet letterlijk, maar figuurlijk – door de immens grote en smorende gevoelens van vriendschap van de Khan. Als ze waren vertrokken, zouden ze hun weldoener daarmee diep hebben beledigd. Dus toen de Grote Koebilai Khan hun opdroeg prinses Cocacin te begeleiden naar haar Perzische aanstaande gemaal en hen eindelijk uit zijn dienst ontsloeg, vonden ze dat ze erg boften.

Was de vloot maar nooit uit Shangdu vertrokken...

‘De zon zal al gauw opkomen,’ zei zijn vader. ‘Laten we weggaan. Het wordt tijd dat we naar huis gaan.’

‘En als we onze geliefde kust bereiken, wat vertellen we Teobaldo dan?’ vroeg Matteo. Hij gebruikte de doopnaam van de man die ooit een vriend en pleitbezorger van de familie Polo was geweest, en nu gekozen was als paus Gregorius x.

‘We weten niet of hij nog leeft,’ antwoordde Marco’s vader. ‘We zijn zo lang weggeweest...’

‘Maar als hij nog leeft, Niccolò?’ drong Matteo aan.

‘Dan vertellen we hem alles wat we te weten zijn gekomen over de Mongolen, hun gebruiken en hun legermacht. Zoals ons lang geleden is opgedragen. Maar over de pest... Daar hebben we het niet over. Dat is nu afgelopen.’

Matteo slaakte een zucht, maar die klonk niet echt opgelucht. Marco kon de gedachten raden die achter Matteo’s gefronste voorhoofd speelden.

De pest had niet iedereen opgeëist.

Alsof het bewaarheid kon worden door het nog een keer te zeggen, herhaalde zijn vader: ‘Het is afgelopen.’

Marco keek op naar de twee oudere mannen, zijn vader en zijn oom, tegen een achtergrond van vurige vonken en rook. Het zou nooit afgelopen zijn, niet zolang zij het zich herinnerden.

Vervolgens keek hij naar de grond. Hoewel het teken in het zand was uitgewist, stond het nog op zijn netvlies gebrand. Hij had een kaart gestolen die geschilderd was op platgeslagen boombast. Geschilderd met bloed. Tempels en torenspitsen verspreid door het oerwoud.

Allemaal verlaten, afgezien van de doden.

De grond had bezaaid gelegen met vogels, die op de stenen binnenplaatsen hadden gelegen alsof ze in volle vlucht uit de lucht waren gevallen. Niets of niemand was gespaard gebleven. Mannen, vrouwen en kinderen, allemaal dood. Ossen en de dieren des velds: dood. Zelfs grote slangen hadden levenloos aan takken gehangen, hun vlees borrelend onder hun huid.

De enige levende wezens waren de mieren, van elke grootte en kleur, krioelend over het steen en de lijken. Langzaam hadden ze de doden opgevreten.

Maar hij had het bij het verkeerde eind gehad. Er wachtte iets totdat de zon zou ondergaan.

Marco wilde er niet meer aan denken.

Toen Marco’s vader erachter was gekomen wat Marco had meegenomen uit een van de tempels, had hij de kaart verbrand en de as in zee gestrooid. Dat was nog voordat een van de bemanningsleden ziek was geworden.

‘Het moet worden vergeten,’ had zijn vader waarschuwend gezegd. ‘Het heeft niets met ons te maken. Het moet in de vergetelheid geraken.’

Marco zou zich aan zijn woord houden, aan de eed die hij had afgelegd. Dit verhaal zou hij nooit vertellen. Toch raakte hij de plek aan waar de tekens in het zand hadden gestaan. Hij, die zo veel had meegemaakt en gezien... Was het niet verkeerd om dat alles in vergetelheid weg te laten zinken?

Als er een andere manier was om die kennis te behouden...

Alsof Matteo Marco's gedachten kon lezen, verwoorde hij waarvoor ze allemaal bang waren. 'Als deze gruwel weer zou opstaan, Niccolò, zou die dan onze kusten kunnen bereiken?'

'Het zal het einde betekenen van de tirannie die de mensheid over de wereld uitoefent,' antwoordde zijn vader verbitterd. Hij tikte tegen het kruisje dat op Matteo's blote borst hing. 'De frater besepte dat beter dan wij allemaal. Zijn offer...'

Het kruisje was van frater Agreer. In de vervloekte stad had de dominicaner monnik zijn leven gegeven om het hunne te redden. Er was een duister pact gesloten. Ze hadden hem daar achtergelaten, omdat hij dat zelf had gewild.

De neef van paus Gregorius x.

Toen de laatste vlammen sissend doofden in de zee, fluisterde Marco: 'Welke god moet ons de volgende keer redden?'

22 MEI, 18:32

DE INDISCHE OCEAAN,

10° 44' 07.87" Z/105° 11' 56.52" O

'Wie wil er nog een fles Foster, nu ik toch beneden ben?' riep Gregg Tunis van benedendecks.

Doctor Susan Tunis glimlachte toen ze van het laddertje op het open achterdek stapte. Ze wurmde zich uit het stabjacket en sjouwde haar duikspullen naar het rek achter het stuurhuis van het jacht met onderzoeksfaciliteiten. De flessen maakten een hol geluid toen ze ze bij de andere legde.

Bevrijd van haar last pakte ze de handdoek van haar schouders en droogde haar blonde haar, dat nu bijna wit was gebleekt door de zon en het zoute water. Daarna trok ze de rits van haar duikpak in één ferme beweging open.

'Pom-padapom... padapom...' klonk het vanaf de bank achter haar.

Ze keek niet eens achterom. Kennelijk had iemand te veel tijd doorgebracht in de nachtclubs van Sydney. 'Professor Applegate, moet u dat nou echt altijd doen wanneer ik mijn duikpak uittrek?'

De geoloog met het grijze haar en het leesbrilletje op zijn neus had een tekst over maritieme geschiedenis op zijn schoot liggen. 'Ik zou geen echte heer zijn als ik niet liet blijken dat ik me bewust was van de aanwezigheid van een welgevormde jonge vrouw die zich van haar kleding ontdoet.'

Ze schurkte zich uit het lijfje van het duikpak en stroopte het tot op

haar middel af. Eronder droeg ze een badpak. Uit ervaring wist ze dat een bikinitopje meestal mee kwam met het duikpak. Ze vond het niet erg dat de professor, die met emeritaat was en dertig jaar ouder was dan zij, naar haar koekeloerde, maar ze wilde er wel voor zorgen dat hij niet te veel te zien kreeg.

Haar echtgenoot kwam boven met drie flesjes koel bier, allemaal in één hand. Hij grijnsde breed toen hij haar zag. 'Ik dacht al dat ik je had horen stampen.'

Eenmaal op het dek gekomen, rekte hij zich uit. Hij was lang en droeg alleen maar een witte Quicksilver-zwembroek en een loshangend overhemd. Toen hij als monteur in de haven van Darwin werkte, hadden Susan en hij elkaar leren kennen tijdens de reparatiewerkzaamheden aan een van de schepen van de universiteit van Sydney. Dat was acht jaar geleden geweest. Drie dagen geleden hadden ze hun vijfde trouwdag gevierd aan boord van het jacht dat afgemeerd lag honderd zeemijl van het Kirimati-atol, beter bekend als Christmas Island.

Hij gaf haar een flesje. 'Ging het peilen goed?'

Ze nam een forse teug uit de fles, blij met het vocht. Ze had de hele middag een zoutig mondstuk in haar mond gehad, en daar had ze een nare smaak aan overgehouden. 'Niet echt. Ik weet nog steeds niet waarom ze aanspoelen.'

Tien dagen geleden waren er tachtig dolfijnen van het soort *Tursiops aduncus*, langbektuimelaars, aangespoeld op het strand van Java. Susan deed onderzoek naar het langetermijneffect van sonar op walvisachtigen, naar de oorzaak van een soort zelfmoordpogingen van deze soorten. Meestal had ze een heel team assistenten bij zich, afgestudeerde en bijna afgestudeerde studenten, maar dit tochtje was bedoeld als een vakantie met haar vroegere mentor. Het was puur toeval dat er in de buurt zo veel dolfijnen waren aangespoeld, en daarom ook waren ze langer gebleven.

'Kan het aan iets anders liggen dan door mensen uitgezonden sonargeluiden?' vroeg Applegate zich hardop af terwijl hij met zijn vingers kringetjes maakte in de condens op de fles. 'Er komen hier regelmatig minizeevingen voor. Misschien had een beving op grote diepte de juiste toon om ze in paniek te brengen.'

'Een paar maanden geleden was er een flinke beving,' zei Susans echtgenoot. Hij ging naast de professor op het bankje zitten en klopte op het plaatsje als uitnodiging aan haar om erbij te komen. 'Misschien zijn er naschokken geweest.'

Susan kon daar niets tegenin brengen. Er waren de afgelopen twee jaar een paar verwoestende aardbevingen geweest, en een enorme tsunami. De zeebodem was verstoord. Daarvan kon een dier in de war ra-

ken. Maar toch was ze niet erg overtuigd. Er was nog iets anders aan de hand. Het rif was merkwaardig verlaten. Het weinige leven dat er beneden was, leek zich te hebben teruggetrokken in rotsige spleten, schelpen en holletjes in het zand. Het leek wel alsof het leven in zee de adem inhield.

Misschien reageerden de gevoelige wezens inderdaad op minibevingen.

Met een frons nam ze naast haar echtgenoot plaats. Ze zou via de zender aan de lui op Christmas Island vragen of er nog ongebruikelijke seismische activiteit was waargenomen. En ze moest haar echtgenoot iets vertellen waardoor hij morgenochtend zeker zou gaan duiken.

‘Ik heb een scheepswrak zien liggen.’

‘Nee...’ Hij ging rechtop zitten. In de haven van Darwin had Gregg tochtjes georganiseerd naar de scheepswrakken uit de Tweede Wereldoorlog waarmee de noordkust van Australië bezaaid lag. Hij was zeer geïnteresseerd in zulke ontdekkingen. ‘Waar?’

Afwezig wees ze naar achteren. ‘Ongeveer dertig meter aan stuurboord. Een paar zwarte balken die uit het zand steken. Waarschijnlijk zijn ze naar boven gekomen tijdens de laatste zeebeving, of misschien heeft de tsunami het zand weggezogen. Ik had geen tijd om echt goed te kijken. Ik dacht dat ik dat maar moest overlaten aan de expert.’ Ze gaf hem een por in zijn ribben en leunde toen behaaglijk tegen hem aan.

Samen keken ze naar de zon die met een laatste knipoog wegzonk in zee. Dat was een ritueel geworden. Afgezien van wanneer het stormde, hadden ze op zee nog nooit een zonsondergang gemist. Het schip deinde zachtjes op de golven. In de verte zagen ze de knipperlichtjes van een tanker. Verder waren ze helemaal alleen.

Susan schrok van een blaffend geluid. Ze was er zich niet van bewust geweest dat ze zo gespannen was. Blijkbaar had ze iets meegekregen van de merkwaardige gedragingen in het rif.

‘Hé, Oscar!’ riep de professor.

Pas nu viel het Susan op dat ze het vierde bemanningslid nergens zag. Weer blafte de hond. De mollige Queensland Heeler was van de professor. De hond was al oud en leed aan een lichte vorm van artritis, en meestal lag hij ergens op een zonnig plekje.

‘Ik kijk wel wat er met hem is,’ zei Applegate. ‘Dan kunnen jullie tor-telduifjes blijven zitten. Trouwens, ik moet toch even naar de kiel. Plaatsmaken voor nog een Foster voordat ik naar bed ga.’

Kreunend stond de professor op en vervolgens liep hij naar de reling om zijn behoefte te doen. Maar ineens bleef hij staan met zijn blik gericht naar het oosten, waar het al donker was.

Oscar blafte nogmaals.

Applegate sprak hem deze keer niet bestraffend toe. In plaats daarvan riep hij zacht naar Susan en Gregg: 'Kom eens kijken...'

Susan stond op, en Gregg liep achter haar aan naar de professor.

'Jezus...' mompelde Gregg.

'Ik denk dat je hebt gevonden wat de dolfijnen uit de zee verdrijft,' zei Applegate.

In het oosten lichtte een breed stuk oceaan spookachtig op, een deinende strook zilverig licht. De oude hond stond bij de reling aan stuurboord en blafte en gromde ernaar.

'Wat stelt dat in godsnaam voor?' vroeg Gregg.

Susan gaf antwoord. 'Ik heb van zulke bioluminescente verschijnselen gehoord. Het wordt *milky sea* genoemd. Al in de tijd van Jules Verne werd er over een dergelijk oplichten gerapporteerd. In 1955 pikte een satelliet het zelfs op, een plek van honderden vierkante mijl. Dit is maar een kleintje.'

'Klein? M'n reet,' grauwde Gregg. 'Maar wat is het? Een soort rood getij?'

Ze schudde haar hoofd. 'Nee, dat ligt aan bloeiende algen. Deze gloed wordt veroorzaakt door lichtgevende bacteriën die zich waarschijnlijk voeden met algen die op een grotere diepte leven. Het is niet gevaarlijk. Maar ik zou graag...'

Plotseling klonk er een bonzend geluid, alsof er iets groots tegen het jacht was gebotst. Oscar blafte verwoed. Hij sprong langs de reling en probeerde zijn kop buitenboord te krijgen.

Met zijn drieën keken ze over de reling.

De rand van het oplichtende gedeelte had de kiel bereikt. Vanuit de diepte zagen ze een enorme vorm omhoog komen, met de buik naar boven, maar nog kronkelend en bewegend met de machtige kaken. Het was een gigantische tijgerhaai, meer dan zes meter lang. Het oplichtende water droop schuimend van hem af en kleurde het water rood als wijn.

Ineens drong het tot Susan door dat het niet het water was dat schuimend over de buik van de haai stroomde, maar zijn eigen vlees dat er in grote stukken af borrelde. De afgrijselijke vorm zonk naar de diepte, maar er kwamen andere vormen naar de oppervlakte gedreven, heftig bewegend en toch dood: bruinvissen, zeeschildpadden, en honderden vissen.

Applegate deinsde achteruit. 'Die bacteriën hebben kennelijk iets anders gevonden om zich mee te voeden.'

Gregg staarde Susan aan. 'Susan...'

Ze kon niet weggijken van het gruwelijke schouwspel. Hoewel het afzichtelijk was, was ze als wetenschapper ook nieuwsgierig.

'Susan...'

Uiteindelijk draaide ze zich een beetje geërgerd naar hem om.

'Je hebt gedoken,' zei hij. 'In dat water. De hele dag.'

'Nou en? We hebben allemaal wel een keer gedoken. Zelfs Oscar heeft rondgezwommen.'

Gregg durfde haar blik niet te ontmoeten. Hij keek naar het plekje op haar onderarm, het plekje dat ze krabde. Soms schuurde het duikpak een beetje. Maar omdat hij er zo bezorgd uitzag, keek ze zelf ook even naar haar arm. Er zat een soort pukkelige uitslag op, die door het krabben was verergerd.

Terwijl ze keek, zag ze rode, gezwollen plekken opkomen.

'Susan...'

Ongelovig keek ze met open mond naar haar onderarm. 'Lieve god...'

Maar ze beseftte de afschuwelijke waarheid al.

'Het... het zit in mij.'